

16. BÖLÜNEBİLME ÖZELLİKLERİNİ KULLANARAK KALANI BULMA

-1-

HATIRLAYALIM

2 ile bölünebilme: Çift sayılar 2'ye bölünür (birler basamağı 0, 2, 4, 6, 8 olan sayılar). Tek sayıların 2'ye bölümünden kalan 1'dir.

3 ile bölünebilme: Rakamları toplamı 3'ün katı olan sayılar 3'e kalansız bölünür.

4 ile bölünebilme: Bir doğal sayının son iki basamağındaki sayı 4'e bölünüyorsa bu sayının tamamı 4'e bölünür.

5 ile bölünebilme: Bir sayının birler basamağında 0 veya 5 varsa bu sayı 5'e bölünür.

8 ile bölünebilme: Bir sayının son üç basamağındaki oluşan üç basamaklı sayı 8'e bölünüyorsa bu sayının tamamı 8'e bölünür.

9 ile bölünebilme: Bir sayının rakamları toplamı 9'un katı ise bu sayı 9'a bölünür.

10 ile bölünebilme: Bir sayının birler basamağı 0 ise bu sayı 10'a kalansız olarak bölünür.

- **Hem 2'ye hem de 3'e bölünen sayılar 6'ya bölünür.**
- **Hem 3'e hem de 5'e bölünen sayılar 15'e bölünür.**

Bölme Algoritması

Ö: $(2a+4)$ sayısının b sayısına bölümünde bölüm $(a-1)$ ve kalan $(b+1)$ ise b sayısının a sayısı türünden değeri nedir?

Ö:

$$\begin{array}{r|l} x & y \\ \hline 2 & 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} y & z \\ \hline 1 & 5 \end{array}$$

Yukarıdaki verilen işlemlere göre x sayısının 40 ile bölümünden kalan kaçtır?

Ö: İki sayının toplamı 95'tir.

Büyük sayı küçük sayıya bölününce bölüm 3 ve kalan 15 oluyor.

Buna göre bu sayılardan büyük olan sayı kaçtır?

Bölen – Kalan İlişkisi

Ö:

$$\begin{array}{r|l} x & y \\ \hline & z \\ \hline 5 & \end{array} \quad \begin{array}{r|l} z & k \\ \hline & 6 \\ \hline 4 & \end{array}$$

Yukarıdaki verilen işlemlere göre x sayısının en küçük doğal sayı değeri kaç olabilir?

Ö: $2 \times 6y$ dört basamaklı doğal sayısı 3 ve 5'e bölünebilmektedir. Buna göre x 'in alabileceği değerleri bulunuz.

Ö: 2×6 üç basamaklı sayısının 3 ile bölümünden kalan 2 ise x 'in alabileceği değerleri bulunuz.

Ö: Dört basamaklı ve rakamları farklı $a45b$ sayısı, 3 ve 4 ile kalansız bölünebilmektedir. Buna göre a hangi değerleri alabilir? Bulunuz.

Ö: $3x2y$ dört basamaklı sayısının 5 ile bölümünden kalan 3'tür. Bu sayının 3 ile bölünebilmesi için x hangi değerleri alabilir?

Ö: Beş basamaklı $81a2b$ sayısı, 5 ve 8 ile kalansız bölünebilmektedir. Buna göre a hangi değerleri alabilir? Bulunuz.

Ö: Beş basamaklı $6x24y$ sayısının, 5 ile bölümünden kalan 4'tür.

Bu sayı 9 ile bölünebildiğine göre x 'in alabileceği değerleri bulalım.

Ö: Beş basamaklı 7a23b sayısının 10 ile bölümünden kalan 8'dir.

Bu sayının 9 ile bölümünden kalan 1 olduğuna göre a kaçtır?

Ö: Üç basamaklı abc sayısının 10 ile bölümünden kalan 5'tir.

Bu sayı 9 ile bölünebildiğine göre yedi basamaklı aaa7bbb sayısının 9 ile bölümünden kalan kaç olur?